

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΜΕΡΙΚΗΣ ΕΚΤΡΟΠΗΣ ΑΝΩ ΡΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

I. Ιστορικό

- A.** Η ιδέα της δυνατότητας κατασκευής, στον Άνω Ρου του Αχελώου, υδροηλεκτρικού έργου, σε συνδυασμό με την παροχέτευση μεγάλων ποσοτήτων ύδατος προς τη Θεσσαλία, άρχισε να καλλιεργείται από τον Καθηγητή Α. Κουτσοκώστα ήδη από το 1925 ταυτόχρονα με τις προτάσεις για το έργο του Μέγδοβα (έργο Πλαστήρα).

Οι ιδέες αυτές εμφανίσθηκαν σαν προτάσεις εκτροπής των υδάτων του Άνω Αχελώου ποταμού για την εξυπηρέτηση των υδατικών ελλειμμάτων της Θεσσαλίας, το 1958, σε έκθεση του καθηγητή προς τη ΔΕΗ, και εξετάσθηκαν από τους μηχανικούς της Επιχείρησης οι γενικές δυνατότητες ενός τέτοιου έργου. Η εκτροπή προβλέπετο στη θέση Μεσοχώρας, με σήραγγα μήκους 20 περίπου χιλιομέτρων.

Τη δεκαετία που ακολούθησε έγιναν μία σειρά μελέτες για την αξιοποίηση των υδατικών πόρων της Θεσσαλίας και του Αχελώου για άρδευση και για ενέργεια αντίστοιχα.

Οι πιο σημαντικές από αυτές είναι της ελβετικής εταιρείας **ELECTRO WATT (EW)** και της канаδικής εταιρείας (**SNC**). Οι μελέτες της EW (1968-1974) είχαν σαν κύριο στόχο την αρδευτική αξιοποίηση της πεδιάδας της Θεσσαλίας, ενώ οι μελέτες της SNC (1971-1972) έγιναν για την ενεργειακή αξιοποίηση των υδάτων του Αχελώου.

Οι δύο εταιρείες, στα πλαίσια των κατευθύνσεων που πήραν, εξέτασαν τις δυνατότητες εκτροπής του Άνω Αχελώου ποταμού προς τη Θεσσαλία από ταμειυτήρα στη θέση Μεσοχώρας (προτάσεις Κουτσοκώστα).

Η EW (1968-1974), με εργοδότη το Υπουργείο Δημοσίων Έργων (ΥΔΕ), είχε ως κύρια κατεύθυνση ένα σχέδιο ανάπτυξης της Θεσσαλίας που να βασίζεται στο υδρολογικό δυναμικό των λεκανών απορροής της περιφέρειας (λεκάνη Πηνειού, λεκάνη Κάρλας, υπόγεια νερά κ.λπ.).

Με βάση αυτές τις κατευθύνσεις η EW μελέτησε και πρότεινε μία σειρά αρδευτικών φραγμάτων στην λεκάνη του Πηνειού για την επίλυση του υδατικού προβλήματος της Θεσσαλίας, που το ΥΔΕ άρχισε να μελετά την κατασκευή τους ταυτόχρονα με τη μελέτη ανάπτυξης και εκμετάλλευσης των υπόγειων υδάτων της περιφέρειας.

Η EW ερεύνησε την εναλλακτική λύση και την «Εκτροπή του Αχελώου» και ανέδειξε την οικονομικότητα του σχεδίου που στηρίζεται στη δυνατότητα μεταφοράς μεγάλων ποσοτήτων νερού για άρδευση με χαμηλό ανά μονάδα κόστος. Όμως, η EW δεν μελέτησε το έργο αυτό ως έργο πολλαπλού σκοπού, και στην έκθεσή της πρόβαλε μία σειρά χρηματοδοτικών προβλημάτων και αντιοικονομικότητας του σχεδίου για την ενεργειακή εκμετάλλευση των υδάτων του Αχελώου στην κάτω λεκάνη του, προσπαθώντας να συμβιβάσει και ισορροπήσει το έργο της στα πλαίσια των κατευθύνσεων που είχε από το ΥΔΕ και έναντι των αντιδράσεων της ΔΕΗ για εκτροπή του ποταμού, η οποία προχώρησε ταυτόχρονα με την Καναδική εταιρεία SNC στη μελέτη της ενεργειακής ανάπτυξης των υδάτων του Αχελώου στη φυσική του κοίτη.

Η SNC (1971-1972) έχοντας ως κύρια κατεύθυνση την ενεργειακή εκμετάλλευση του Αχελώου στα πλαίσια της λεκάνης απορροής του, απέρριψε τη λύση της εκτροπής ως αντιοικονομική για τη ΔΕΗ από ενεργειακής πλευράς και πρότεινε μία σειρά υδροενεργειακών έργων κατά μήκος του

Αχελώου ποταμού που η Επιχείρηση άρχισε να προγραμματίζει τη μελέτη και την κατασκευή τους.

Τον Ιούνιο του 1972 ο Υδροενεργειακός Μηχανικός της ΔΕΗ Σ. Μαγειρίας ανάμεσα σε μία σειρά προτάσεων διαφόρων εκτροπών συμπεριέλαβε και την εκτροπή του Αχελώου ποταμού προς τη Θεσσαλική πεδιάδα από τη θέση Συκιά με φράγμα προς την Παλαιοκαρυά – Πύλης - Τρικάλων.

Για τις προτάσεις Μαγειρία η ΔΕΗ συνέστησε ειδική επιτροπή αξιολόγησης, η οποία χωρίς να εξετάσει το έργο ως πολλαπλού σκοπού το έκρινε αρνητικά, με το αιτιολογικό ότι η υδροηλεκτρική εκμετάλλευση του Αχελώου μέσα στην κοίτη του ήταν πιο συμφέρουσα για τη ΔΕΗ.

Κατά την 4ετία (1973-77) έγιναν μελέτες Επιτροπών και Ομάδων εργασίας για το έργο. Ανάμεσα σ' αυτές η πιο σημαντική είναι η έκθεση της ΕΣΥΕ (Επιτροπή Συνεργασίας Υδατικής Οικονομίας) που έγινε το 1977 με αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση όλων των φορέων της δημόσιας διοίκησης για το έργο.

Η έκθεση της ΕΣΥΟ κατέληγε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ανισοκατανομή στην διαθεσιμότητα των υδατικών πόρων μεταξύ Δυτικής Στερεάς και Θεσσαλίας και ότι η αύξηση της ζήτησης για νερό στη Θεσσαλία θα πρέπει να καλυφθεί με εκτροπή μέρους του υδατικού δυναμικού του Αχελώου προς τη Θεσσαλική πεδιάδα. Η Επιτροπή εκτίμησε επίσης ότι η εκτροπή του Αχελώου, θα αποτελέσει σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας.

Η ΕΣΥΟ για πρώτη φορά αντιμετωπίζει σφαιρικά και ενιαία το υδατικό πρόβλημα της λεκάνης της Δυτικής Ελλάδας όπου και ο Αχελώος, και διαπιστώνει ότι το υδατικό έλλειμμα της Θεσσαλίας ξεπερνά το 1,5 κυβικά μέτρα νερό το χρόνο, ανάγκη που μπορεί να καλυφθεί μόνο με την εκτροπή μέρους των υδάτων του Ανω Αχελώου ποταμού.

Τον Μάιο του 1978 έγινε στη Λάρισα συνέδριο του ΤΕΕ με θέμα «Το Υδατικό Δυναμικό της Θεσσαλίας» το οποίο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεδομένης της σημαντικής έλλειψης υδατικών πόρων άμεσα διαθεσίμων στη Θεσσαλία, θα πρέπει να μελετηθεί και να υλοποιηθεί άμεσα το έργο της εκτροπής του Αχελώου.

Το 1978 με απόφαση του Υπουργείου Συντονισμού ανατίθεται στη ΔΕΗ, σε συνεργασία με το ΥΠ. ΓΕ., ΥΠ.Δ.Ε. και ΙΓΜΕ μελέτη επανεξέτασης του υδατικού προβλήματος του Θεσσαλικού κάμπου και ανεύρεσης βέλτιστης λύσης αντιμετώπισής του. Η έκθεση της ομάδας εργασίας υποβάλλεται τον Νοέμβριο του 1978 και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει να ανατεθεί σε ειδικό μελετητικό γραφείο μελέτη σκοπιμότητας του έργου.

Τον Ιούνιο του 1980 η ομάδα εργασίας της ΔΕΗ υποβάλλει στο Υπουργείο Συντονισμού τα συμβατικά τεύχη και τις προδιαγραφές για μία μελέτη τεχνικής ευστάθειας και οικονομικής σκοπιμότητας του έργου.

Τον Σεπτέμβριο του 1981 προκηρύσσεται διεθνής διαγωνισμός με απόφαση του Υπουργού Συντονισμού για την ανάθεση εκπόνησης της μελέτης αυτής.

Τον Νοέμβριο του 1981 η νέα κυβέρνηση ακυρώνει τις διαδικασίες αυτές και εντάσσει το έργο στο πενταετές πρόγραμμα 1983-1987.

Στις 4 Ιουνίου 1982 γίνεται Πανθεσσαλική διάσκεψη διανομαρχιακού χαρακτήρα, όπου το έργο της εκτροπής του Αχελώου προβάλλεται ως καθολικό αίτημα του Θεσσαλικού λαού και των οργανώσεών του.

Στις 15 Ιουνίου 1982 με σύσκεψη των Υπηρεσιακών Παραγόντων των Υ.Σ. ΥΠ. ΓΕ., ΥΠ.ΔΕ και ΔΕΗ συμφωνείται η άμεση προώθηση μελέτης για σφαιρική αντιμετώπιση του υδατικού προβλήματος της Θεσσαλίας σε συσχετισμό με την εκτροπή των υδάτων του Αχελώου προς τον Θεσσαλικό κάμπο.

Στις 13 Μαρτίου του 1983 εξαγγέλεται για πρώτη φορά από τον Πρωθυπουργό η απόφαση της κυβέρνησης να προχωρήσει στην υλοποίηση του έργου της εκτροπής. Για το σκοπό αυτό, συστήνεται Διυπουργικό Συντονιστικό Όργανο (ΔΣΟ) από τους Υπουργούς ΥΠΕΘΟ, ΥΠΓΕ, ΥΠΕΧΩΔΕ και ΥΒΕΤ, και Εκτελεστική Γραμματεία (ΕΓ) από εκπροσώπους των υπουργών μελών του ΔΣΟ, που αναλαμβάνει την ευθύνη υλοποίησης του έργου. Από τότε ΔΣΟ και ΕΓ προχώρησαν σταδιακά σε έρευνες και μελέτες για το έργο. Το 1985 ξεκίνησε η δημοπράτηση και κατασκευή βασικών έργων του προγράμματος.

Την άνοιξη του 1984 εξαγγέλεται από τον πρωθυπουργό η τελική απόφαση της Κυβέρνησης για την πραγματοποίηση της εκτροπής του Αχελώου.

Τον Ιούνιο του 1984, η ΔΕΗ υποβάλλει δίτομη μελέτη για το έργο σύμφωνα με την οποία:

- Σχηματοποιείται σε γενικές γραμμές η ταυτότητα του έργου.
- Προσδιορίζονται και διερευνώνται οι εναλλακτικές λύσεις σχετικά με τις παραλλαγές ανάπτυξης και με την χρονική εξέλιξη του έργου.
- Προσδιορίζονται τα ενεργειακά στοιχεία του σχεδίου ανάπτυξης και οι επιπτώσεις στα λειτουργούντα ή κατασκευαζόμενα έργα του Μέσου και Κάτω Αχελώου.
- Διερευνάται ο τεχνικός προγραμματισμός του έργου.
- Διερευνώνται οι προϋποθέσεις μελέτης και κατασκευής του έργου όσον αφορά το προσωπικό για τη μελέτη και επίβλεψη.
- Προσδιορίζονται οι απαιτούμενες ενέργειες για την απόκτηση των απαιτούμενων στοιχείων που αφορούν τα φυσικά δεδομένα (τοπογραφικά, γεωλογικά, γεωτεχνικά, υδρολογικά, περιβάλλον κ.λπ.).

Μέσα στο 1985 δημοπρατούνται και ξεκινούν ερευνητικές γεωτρήσεις, ερευνητικές στοές, γεωφυσικές έρευνες, περιβαλλοντικές μελέτες, κατασκευαστικές μελέτες, μελέτες δημοπράτησης και βασικές κατασκευές των έργων.

Μεταξύ 1985 και 1987 γίνονται μία σειρά από δημοπρατήσεις και κατασκευές που αφορούν έργα της εκτροπής και συγκεκριμένα:

- Το Υδροηλεκτρικό έργο Μεσοχώρας (1987) (φράγμα και Υδροηλεκτρικός Σταθμός).
- Οι σήραγγες εκτροπής Κουμπουριανίτικου και Αχελώου για την κατασκευή του φράγματος Συκιάς.
- Οι σήραγγες εκτροπής για τα φράγματα στην Πύλη και στο Μουζάκι.
- Εθνική και Εργοταξιακή οδοποιία στις θέσεις των φραγμάτων Συκιάς, Μεσοχώρας και στους άξονες Άρτα-Αργιθέα-Μουζάκι και Άρτα-Τρίκαλα.
- Τα υπόλοιπα έργα της Συκιάς, της Κύριας Σήραγγας Εκτροπής Αχελώου-Θεσσαλίας και του Πευκόφυτου έχουν ενταχθεί στα Κοινοτικά Προγράμματα.

Τα παραπάνω έργα έχουν προχωρήσει με χρηματοδότηση από το ΠΔΕ, από τα ΜΟΠ/ΑΚΕ και από τη ΔΕΗ.

Το 1986-1987 εντάσσονται βασικά τμήματα του έργου στα ΜΟΠ/ΑΚΕ (Ενεργειακά και Αρδευτικά έργα) τα οποία και εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Την ίδια περίοδο εκπονήθηκαν Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και επανορθωτικών μέτρων των έργων που επρόκειτο να κατασκευασθούν, καθώς και τεχνικές και γεωργοοικονομικές μελέτες των αρδευτικών δικτύων σε όλη την πεδιάδα της Θεσσαλίας.

Το 1987 η ελληνική κυβέρνηση εντάσσει τα υπόλοιπα έργα του προγράμματος στους διεθνείς διαγωνισμούς για τα Μεγάλα έργα (Μετρό Αθήνας, Ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου, Αεροδρόμιο Σπάτων, αυτοκινητόδρομοι, έργα ΟΣΕ κ.λπ.) και συντάσσονται οι αντίστοιχες οικονομικές και τεχνικές μελέτες για το διαγωνισμό αυτό.

Το 1988 συστήνεται διϋπουργική ομάδα εργασίας (ΥΠΕΘΟ, ΥΠΓΕ, ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΒΕΤ), η οποία εκπονεί «Μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο δέλτα του Αχελώου από την εκτροπή του στη Θεσσαλία» η οποία ολοκληρώνεται τον Οκτώβριο του 1989.

Ο αρχικός σχεδιασμός του έργου, που προέβλεπε εκτρεπόμενη ποσότητα ύδατος προς τη Θεσσαλία ίση με 1.100 εκατ. κυβ. μέτρα ετησίως, με σκοπό να αρδευθεί η Θεσσαλική πεδιάδα και με βάση τον οποίο δημοπρατήθηκε το 1988, περιελάμβανε τα εξής επί μέρους έργα:

α. Έργα κεφαλής

- ❖ Δύο φράγματα με τους αντίστοιχους ταμιευτήρες στις θέσεις Μεσοχώρα και Συκιά των νομών Τρικάλων και Άρτας-Καρδίτσας αντίστοιχα, καθώς και τους αντίστοιχους ΥΗΣ στις θέσεις Γλύστρας και στον πόδα του φράγματος Συκιάς.
- ❖ Σήραγγα εκτροπής του Αχελώου ποταμού προς τη Θεσσαλία μήκους 17,4 χλμ., για τη διοχέτευση προς τη Θεσσαλία συνολικής ποσότητας νερού ίσης με 1.100 εκ. κυβικά μέτρα ετησίως, καθώς και τον ΥΗΣ Πευκοφύτου στην έξοδο της σήραγγας εκτροπής.

- ❖ Δύο φράγματα με τους αντίστοιχους ταμιευτήρες στην περιοχή υποδοχής των υδάτων στη Θεσσαλία, στις θέσεις Πύλη του νομού Τρικάλων και Μουζακίου του νομού Καρδίτσας, καθώς και τον ΥΗΣ Μουζακίου.
- ❖ Αναρρυθμιστική δεξαμενή Μαυροματίου και ΥΗΣ Μαυροματίου.

β. Έργα στην πεδιάδα Θεσσαλίας

Τα εγγειοβελτιωτικά έργα στην πεδιάδα περιελάμβαναν δεξαμενές αναρρύθμισης, αντλιοστάσια, διώρυγες μεταφοράς και διανομής του νερού, σύστημα σωληνώσεων άρδευσης και σε ορισμένες περιοχές, αποστραγγιστικό-αποχετευτικό δίκτυο, αγροτικό οδικό δίκτυο και έργα αντιπλημμυρικής προστασίας.

Η συνολικά εξυπηρετούμενη έκταση θα ανερχόταν σ' αυτή τη φάση σε 1,6 εκ. στρ., ενώ τα βασικά έργα είχαν σχεδιασθεί για την άρδευση έκτασης 3,9 εκ. στρ.

Στο σχεδιασμό αυτό περιλαμβάνοντο και οι τοπικοί υδατικοί πόροι.

Με τα προβλεπόμενα έργα κεφαλής θα ήταν δυνατή η εκτροπή ποσότητας νερού 1.100 εκατ. M3 ετησίως.

Το σύνολο των έργων κεφαλής και των εγγειοβελτιωτικών έργων σε έκταση 1,6 εκ. στρ. αποτελούσε αντικείμενο του διαγωνισμού.

Στο διαγωνισμό αυτό του 1988 υποβλήθηκε μόνο μία προσφορά, από τον όμιλο ΤΑΥΕΥΡΟ.

Τον Μάρτιο 1993 υπογράφηκε κατ' αρχήν σύμβαση με την ΤΑΥΕΥΡΟ, η οποία όμως αφορούσε μόνο τα έργα κεφαλής και όχι τα εγγειοβελτιωτικά έργα.

Με πράξη των Υπουργών Γεωργίας, ΒΕΤ και των Αν. Υπουργών ΕΘ.Ο και ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., ακυρώθηκε το αποτέλεσμα του ανωτέρω διαγωνισμού. (Ιούνιος 1994).

Για τα επιμέρους αυτά έργα είχαν συνταχθεί τρεις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και εκδόθηκαν δύο πράξεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, ΚΥΑ 16058/91 και 61414/92, εκ των οποίων η πρώτη αφορούσε στα φράγματα και τους ταμιευτήρες στο φυσικό ρου του Αχελώου και η δεύτερη τα υπόλοιπα έργα δηλαδή τη σήραγγα εκτροπής και τα φράγματα και ταμιευτήρες στις θέσεις Πύλη και Μουζάκι. Οι δύο αυτές πράξεις ακυρώθηκαν με αντίστοιχες αποφάσεις του Ε' τμήματος του Σ.τ.Ε (2759/94 και 2760/94). Στη σχετική ακυρωτική απόφαση κρίθηκε ότι η συνολική επίδραση ενός σύνθετου και πολύπλοκου τεχνικού έργου δεν ισούται με το άθροισμα των συνεπειών των επιμέρους τεχνικών έργων αλλά είναι πολλαπλάσιο, λόγω του δυναμικού χαρακτήρα των διαταρασσομένων φυσικών και ανθρωπογενών οικοσυστημάτων που βρίσκονται σε αλληλεπίδραση. Κρίθηκε επομένως ότι μόνο με μία συνθετική μελέτη θα ήταν δυνατόν να διαγνωσθούν σε όλη τους την έκταση οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της εκτροπής.

Μετά τις ακυρωτικές αυτές αποφάσεις, εκπονήθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ νέα Συνολική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από την εκτροπή του Αχελώου ποταμού στη Θεσσαλία. Στην μελέτη αυτή μελετήθηκαν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις του συνολικού εγχειρήματος της εκτροπής του Αχελώου ποταμού στη Θεσσαλία και επιπλέον τροποποιήθηκε ο αρχικός σχεδιασμός, σε τρόπο ώστε τα έργα τα οποία συνέθεταν την εκτροπή να έχουν ως κατωτέρω:

- ❖ Δύο φράγματα με τους αντίστοιχους ταμιευτήρες στις θέσεις Μεσοχώρα και Συκιά των νομών Τρικάλων και Άρτας-Καρδίτσας καθώς και τους αντίστοιχους ΥΗΣ στις θέσεις Γλύστρας και Πευκόφυτο.
- ❖ Σήραγγα εκτροπής του Αχελώου ποταμού προς τη Θεσσαλία μήκους 17,4 χλμ., για τη διοχέτευση προς τη Θεσσαλία συνολικής ποσότητας νερού ίσης με 600 εκ. κυβικά μέτρα ετησίως.
- ❖ Έργα πρόσβασης και εργοταξιακών εγκαταστάσεων, αναρρυθμιστική δεξαμενή Μαυροματίου και υδροηλεκτρικός σταθμός Μαυροματίου και τα έργα συμπλήρωσης άρδευσης της Θεσσαλικής πεδιάδας.
- ❖ Για τη νέα αυτή μελέτη εκδόθηκε η Κοινή Απόφαση των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ, Πολιτισμού, Γεωργίας, Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας και των Αναπληρωτών Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ΑΠ 23271/15.12.1995, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι του συνολικού τεχνικού εγχειρήματος της εκτροπής του Αχελώου ποταμού στη Θεσσαλία.

- Β.** Το Δεκέμβριο 1995 και μετά την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για το συνολικό έργο, δημοπρατήθηκαν τα δύο βασικά έργα της εκτροπής, δηλαδή τα φράγμα Συκιάς και η Σήραγγα εκτροπής.

- **Φράγμα Συκιάς**

Το Φράγμα Συκιάς κατασκευάζεται επί του ποταμού Αχελώου, κατάντη του ΥΗΣ Γλύστρας, κοντά στο χωριό Πηγές Άρτας, στα όρια των νομών Καρδίτσας και Άρτας, ακριβώς κατάντη της συμβολής του Αχελώου με τον παραπόταμό του Κουμπουριανίτικο.

Προβλέπεται λιθόρριπτο, με ύψος 165 μ. και με όγκο ταμιευτήρα 520 εκ. μ³.

Κατάντη του φράγματος θα κατασκευασθεί ΥΗΣ, ισχύος 80 MW. Η κατασκευή των σιράγγων εκτροπής του Κουμπουριανίτικου (μήκος 420 μ., διάμετρος 10 μ.) και του Αχελώου (μήκος 959 μ., διάμετρος 11 μ.) έγινε από την ΔΕΗ.

Στις 29-8-96 υπογράφηκε η 1^η σύμβαση κατασκευής του έργου.

- **Σήραγγα εκτροπής Αχελώου προς Θεσσαλία**

Η σήραγγα έχει μήκος 17.4 χλμ., ωφέλιμη διάμετρο 6 μ., και προβλέπεται ότι θα διέρχεται από αυτήν ποσότητα 600 εκ. μ³ νερού ετησίως για τη χρησιμοποίησή του στη Θεσσαλική πεδιάδα. Έχει σαν σημείο εκκίνησης το χωριό Πετρωτό και καταλήγει στο χωριό Δρακότρυπα, κοντά στο Μουζάκι Καρδίτσας.

Η σύμβαση για την κατασκευή του έργου υπεγράφη στις 20-3-1997.

Σημειώνεται ότι το φράγμα Μεσοχώρας και ο ΥΗΣ Γλύστρας έχουν κατασκευασθεί από την ΔΕΗ.

- Γ.** Η ΚΥΑ έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων του 1995 ακυρώθηκε με την 3478/2000 απόφαση της Ολομέλειας του Σ.τ.Ε. Στη σχετική ακυρωτική απόφαση κρίθηκε ότι στη Συνολική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων δεν ερευνήθηκαν εναλλακτικές λύσεις ως προς τον αριθμό, το μέγεθος και τη διάρθρωση των έργων που είναι απαραίτητα για την εκτροπή. Κρίθηκε επίσης ότι δεν αξιολογήθηκε η πολιτιστική αξία των θιγόμενων μνημείων (Μονή Αγ. Γεωργίου Μυροφύλλου), δεν ερευνήθηκε δηλαδή αν αυτά είναι ιδιαιτέρως σημαντικά κατά την έννοια της Διεθνούς Σύμβασης της Γρανάδας.

Σε συμμόρφωση προς την απόφαση αυτή το ΥΠΕΧΩΔΕ εκπόνησε το 2002 συμπληρωματική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, με σκοπό τη διερεύνηση ολοκληρωμένων εναλλακτικών λύσεων που διασφαλίζουν την εκτροπή προς τη Θεσσαλία 600 εκ. κ.μ. νερού ετησίως, την διατήρηση της Μονής, την παρουσίαση νέων οικολογικών, χωροταξικών, οικονομικών κ.λπ. δεδομένων και την εξειδίκευση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και των ληπτέων μέτρων, με βάση τις ειδικές τεχνικές μελέτες που είχαν εκπονηθεί από το 1995 μέχρι το 2002 κ.λπ. Η συμπληρωματική αυτή μελέτη και περιβαλλοντικοί όροι αρχικά εγκρίθηκαν από το ΥΠΠΟ και στη συνέχεια εκδόθηκε η 13957/2003 Κ.Υ.Α., που ενέκρινε ομοίως τους περιβαλλοντικούς όρους.

Από διάφορους φορείς προσβλήθηκαν οι αποφάσεις αυτές έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων, κατασκευής και λειτουργίας, των ως άνω έργων (φράγματος, σιράγγων και υδροηλεκτρικών σταθμών), ως αναφέρονται ανωτέρω στη δεύτερη παράγραφο. Επί των σχετικών αιτήσεων εκδόθηκε η 1688/05 απόφαση της Ολ. ΣτΕ, που έκανε δεκτό ότι, ενόψει του ότι η έγκριση περιβαλλοντικών όρων στηρίζεται σε νέα πραγματικά δεδομένα, παραδεκτώς προβάλλονται εκτός από νέους λόγους ακυρώσεως και λόγοι που είχαν προβληθεί και είχαν απορριφθεί στα πλαίσια της προηγούμενης ακυρωτικής δίκης, εφ' όσον η έρευνα των λόγων αυτών συνδέεται ήδη με νέο νομικό και πραγματικό καθεστώς. Έτσι απέρριψε την ένσταση ότι δεν μπορεί να επανεξετάσει το Δικαστήριο τα ίδια ζητήματα, λόγω δεδικοσμένου.

Επί των λόγων ακυρώσεως η απόφαση αυτή έκανε δεκτό, κατά πλειοψηφία, ότι δεν τηρήθηκαν οι προϋποθέσεις του Ν. 1739/87, που ρύθμιζε συστηματικά τα ζητήματα της διαχείρισης και του προγραμματισμού των υδατικών πόρων της χώρας.

Η απόφαση αυτή δημοσιεύθηκε στις 3-6-2005.

- Δ.** Το 2006 δημοσιεύτηκε ο Ν.3481 (ΦΕΚ 162Α'/2-8-2006) με το άρθρο 13 του οποίου :
- α) χαρακτηρίστηκαν τα έργα μερικής εκτροπής του άνω ρου του ποταμού Αχελώου προς τη Θεσσαλία ως έργα μεγάλης κλίμακας και εθνικής σημασίας.
 - β) εγκρίθηκε το σχέδιο διαχείρισης των λεκανών απορροής των ποταμών Αχελώου και Πηνειού Θεσσαλίας, που εκπονήθηκαν από τη ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ.
 - γ) εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι κατασκευής και λειτουργίας των έργων και
- ΑΧΕΛΩΟΣ / ΙΣΤΟΡΙΚΟ

δ) Επετράπη η λειτουργία ή ολοκλήρωση της κατασκευής σύμφωνα με τα παραπάνω, ήδη κατασκευασμένων ή υπό κατασκευή Δημοσίων έργων και έργων της ΔΕΗ που αφορούν στην εκτροπή.

- Ε. Στις 23-10-2009 κατατέθηκε από το «Παγκόσμιο Ταμείο για τη φύση (WWF) - Ελλάς» (αρ. καταθ. 1806/2009) ενώπιον του ΣτΕ, αίτηση αναστολής εκτέλεσης των έργων.

Με την 3053/2009 απόφασή του το ΣτΕ απηύθυνε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο 14 προδικαστικά ερωτήματα, ώστε μετά να αποφανθεί οριστικά για τη νομιμότητα του συνολικού έργου της εκτροπής υδάτων του ποταμού Αχελώου και το ΥΠΕΚΑ προχώρησε στην προκήρυξη των σχεδίων διαχείρισης των υδάτων των διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Νόμο 3199/2003 «Προστασία και διαχείριση των υδάτων – Εναρμόνιση με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000».

Με την υπ' αριθ.141/2010 απόφαση του Συμβουλίου της Επικράτειας, διατάχθηκε «η άμεση διακοπή όλων των εργασιών που διενεργούνται και αποσκοπούν στην κατασκευή του έργου της μερικής εκτροπής του άνω ρου του ποταμού Αχελώου προς τη Θεσσαλία, καθώς και η αποχή από κάθε υλική ενέργεια που κατατείνει στην ολοκλήρωση και λειτουργία των έργων που συνδέονται με το εγχείρημα της εκτροπής».

Η απόφαση αυτή είχε ως αποτέλεσμα την διάλυση της εργολαβίας του φράγματος Συκιάς (η εργολαβία της διάνοιξης της σήραγγας Αχελώου είχε ήδη περαιωθεί), καθώς και την ακύρωση του αποτελέσματος της δημοπρασίας, εργολαβίας, προϋπολογισμού 65 εκ. Ευρώ για την ολοκλήρωση της τελικής επένδυσης της σήραγγας Αχελώου σε μήκος 12 χλμ. αυτής. (Τα υπόλοιπα 5,5 χλμ. είχαν επενδυθεί από την αρχική εργολαβία).

Επιπλέον, η απόφαση αυτή δημιούργησε και μια σειρά τεχνικών προβλημάτων σε θέματα τόσο ασφάλειας, όσο και αποτροπής κινδύνου στα ήδη εκτελεσμένα έργα, που εξ αιτίας της απότομης διακοπής των εργασιών έμειναν ημιτελή και χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης.

Για το λόγο αυτό το ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ. προκειμένου να διερευνηθούν και αντιμετωπισθούν τα προαναφερθέντα ζητήματα και για την προστασία των εκτελεσμένων έργων από τον κίνδυνο εκτεταμένων καταστροφών, προχώρησε, μετά από σύμφωνη γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων και βάσει του άρθρου 42 του Ν.3669/2008 (Κωδικοποίηση νομοθεσίας Δημοσίων Έργων) - σύμφωνα με το οποίο σε περιπτώσεις ειδικών ή μεγάλων έργων υποδομής ή έργων στα οποία εφαρμόζονται μη διαδεδομένες ειδικές μέθοδοι μελέτης και κατασκευής, ιδίως σε θέματα ασφάλειας ή αντιμετώπισης και αποτροπής κινδύνου, μπορεί να ορίζονται ειδικοί εμπειρογνώμονες για την επίλυση συγκεκριμένου τεχνικού προβλήματος - στη συγκρότηση δύο ομάδων ειδικών εμπειρογνομώνων διεθνούς φήμης, μία για τη σήραγγα εκτροπής του Αχελώου και μία για το φράγμα Συκιάς.

Επίσης συγκροτήθηκε και μια τρίτη ομάδα εμπειρογνομώνων με σκοπό τη διερεύνηση των τυχόν περιβαλλοντικών επιπτώσεων των μέτρων που θα πρότειναν οι δύο προαναφερθείσες ομάδες εμπειρογνομώνων.

Πράγματι οι ομάδες των εμπειρογνομώνων της σήραγγας και του φράγματος, μετά από σχετική διερεύνηση του θέματος, συνέταξαν εκθέσεις στις οποίες προτείνουν επεμβάσεις στα ήδη εκτελεσθέντα έργα με τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων που είναι απαραίτητα και επιβεβλημένα για τη διασφάλισή τους από το ενδεχόμενο αστοχίας και καταστροφής τους και την αποτροπή των κινδύνων που αυτό συνεπάγεται. (Συνημμένα το τελικό συμπέρασμα των εμπειρογνομώνων της Συκιάς).

Σχετικά με τα προτεινόμενα μέτρα συντάχθηκε έκθεση με παρατηρήσεις από την τρίτη ομάδα των εμπειρογνομώνων περιβαλλοντολόγων.

Σ' αυτές τις εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης στηρίχθηκαν οι αιτήσεις του Υπουργού Υ.ΜΕ.ΔΙ. που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας και με τις οποίες ζητείται η ανάκληση της απόφασης αναστολής των εργασιών τόσο για τη σήραγγα εκτροπής Αχελώου προς Θεσσαλία, όσο και για το φράγμα Συκιάς, κατά το άρθρο 52 παρ.9 του Π.Δ.18/1989, βάσει νεότερων κρίσιμων στοιχείων και μεταβολής δεδομένων που προέκυψαν από τον Φεβρουάριο του 2010 που εκδόθηκε η 141/2010 απόφασή του με την οποία διατάχθηκε η άμεση διακοπή όλων των εργασιών και να επιτραπεί η άμεση εκτέλεση των επεμβάσεων που αναφέρονται στις εκθέσεις των επιτροπών εμπειρογνομώνων.

Η αίτηση για τη σήραγγα κατατέθηκε στις 11-10-2010, ενώ για το φράγμα στις 11-4-2011.

Σε συνέχεια της πρώτης αιτήσεως, εκδόθηκε στις 18-4-2011 η υπ' αριθ. 268/2011 απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας και η οποία επιτρέπει τη λήψη προσωρινών μέτρων στη σήραγγα, καθώς επίσης και τη λήψη κατά περίπτωση παρόμοιων μέτρων στο μέλλον, υπό την αυστηρή προϋπόθεση ότι πρόκειται για προσωρινά υποστηρικτικά μέτρα κατά τα διαλαμβανόμενα στο προαναφερόμενο έγγραφο.

ΣΤ. Στις 11-9-2012 το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) εξέδωσε την απόφασή του που αφορά τα δεκατέσσερα (14) προδικαστικά ερωτήματα που παρέπεμψε το Συμβούλιο της Επικρατείας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με την ερμηνεία των οδηγιών 2000/60 για τα ύδατα, 85/337 για την Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, 2001/42 για την Στρατηγική Εκτίμηση Επιπτώσεων, 92/43 για τους Οικότοπους και 79/409 για τα Πτηνά και έχουν εφαρμογή στην περίπτωση της μερικής εκτροπής του Αχελώου προς τη Θεσσαλία.

Γενικά η προαναφερόμενη απόφαση του ΔΕΕ κρίνεται θετική για την τύχη του έργου.

Τα Προσχέδια Διαχείρισης των Υδατικών Διαμερισμάτων της Δ. Στερεάς Ελλάδας, Θεσσαλίας και Ηπείρου, ολοκληρώθηκαν στις 2 Ιουλίου 2012 και η έγκριση των Σχεδίων Διαχείρισης των Υδατικών Διαμερισμάτων της Δ. Στερεάς Ελλάδας, Θεσσαλίας και Ηπείρου, έγινε το 2014 (ΦΕΚ Β2561/25-9-2014).

Εν τω μεταξύ έχουν προκύψει τα παρακάτω ζητήματα :

- Ι. Σύμφωνα με τα σχέδια διαχείρισης των υδάτων που εγκρίθηκαν των διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, ο εκτρεπόμενος όγκος υδάτων από τον ταμιευτήρα Συκιάς προς τη Θεσσαλική πεδιάδα προβλέπεται να είναι 250 εκατ. κ.μ. ανα έτος (έναντι των αρχικά 1.100 εκατ. κ.μ. και των 600 εκατ. κ.μ. στη συνέχεια).

Πρέπει επομένως να εξετασθεί και διερευνηθεί η δυνατότητα τροποποίησης του υφιστάμενου σχεδιασμού του φράγματος Συκιάς. Στην κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να ανατεθεί μία μελέτη για τη διερεύνηση του ζητήματος και την υποβολή προτάσεων. Στα πλαίσια της μελέτης αυτής θα πρέπει να εξετασθεί η δυνατότητα ταπείνωσης της ανωτάτης στάθμης του ταμιευτήρα Συκιάς, ώστε και η έκταση των απαιτούμενων απαλλοτριώσεων στη λεκάνη κατάκλυσης να μειωθεί και κυρίως να αποφευχθεί η ανάγκη κατασκευής του περιφράγματος προστασίας της Ι.Μ. Αγίου Γεωργίου Μυροφύλλου, η οποία και πολύ δαπανηρή είναι (περίπου 40.000.000 €) και περιβαλλοντικές επιπτώσεις έχει.

- Ζ. Με την υπ' αριθμ. **26/2014** Απόφασή της η ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας κατόπιν των από Νοεμβρίου 2006 αιτήσεων ακύρωσης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αιτωλοακαρνανίας, Δήμων, Περιβαλλοντικών Οργανώσεων και Επιμελητηρίων, ακυρώνει το υπ' αριθ. **567/14-9-2006** έγγραφο της ΕΥΔΕ ΟΣΥΕ, με το οποίο **επιτράπη, δυνάμει των προβλεπομένων στο Ν.3481/2006 και των εγκριθέντων με αυτόν περιβαλλοντικών όρων**, η συνέχιση της εκτελέσεως του συνόλου του επίμαχου έργου της εκτροπής του άνω ρου του ποταμού Αχελώου προς Θεσσαλία. Συγκεκριμένα στην απόφαση αναφέρεται:

1. «...Η επιβαλλόμενη δε από την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης αποτροπή ή μετριασμός και επανόρθωση της βλάβης αυτής, προϋποθέτει την τήρηση των κανόνων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, πλείστοι από τους οποίους έχουν παραβιαστεί στην προκειμένη περίπτωση, σύμφωνα με όσα εκτίθενται σε προηγούμενες σκέψεις. Με τα δεδομένα αυτά, το επίδικο έργο εκτροπής ποσότητας 600 εκατομμυρίων κ.μ. ετησίως των υδάτων του Αχελώου, όπως έχει σχεδιαστεί και εγκριθεί με την προσβαλλόμενη απόφαση, αντίκειται προδήλως στην αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης».
2. Με βάση την επιλεγείσα λύση την Μονή Αγ. Γεωργίου Μυροφύλλου περικλείεται από χωμάτινο ανάχωμα... η δε σχεδιαζόμενη προστασία δεν συμμορφώνεται με τα κριτήρια που επιβάλλονται κατά το άρθρο 24 παρ. 6 του Συντάγματος και την Διεθνή Σύμβαση της Γρανάδας.
3. Διάφοροι λόγοι που αφορούν το φυσικό περιβάλλον τις διαδικασίες έγκρισης των Μ.Π.Ε. γίνονται δεκτοί.

Με την αριθμ. 897(ΦΕΚ Β4682/29-12-2017) εγκρίθηκε η 1^η αναθεώρηση του σχεδίου διαχείρισης υδάτων Θεσσαλίας Έγκριση της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Η. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

1. Κατασκευή Φράγματος Συκιάς

Προϋπολογισμός	:	88.041.086,00 Ευρώ
Ανάδοχος	:	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ –ΑΤΕΜΚΕ-ΑΤΤΙΚΑΤ-ΑΒΑΞ
Σύμβαση	:	55.502.337,00 Ευρώ

2. Αποπεράτωση Φράγματος Συκιάς :

Προϋπολογισμός	:	170.000.000,00 Ευρώ
Ανάδοχος	:	ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.
Σύμβαση	:	114.731.227,00 Ευρώ

Αντικείμενο της εργολαβίας ήταν η αποπεράτωση του φράγματος Συκιάς, το οποίο προβλέπεται χωμάτινο, με ύψος 165 μ., όγκο 11,6 εκατομμύρια κυβικά μέτρα και η χωρητικότητα του ταμιευτήρα του είναι περίπου 530 εκατομμύρια κυβικά μέτρα. Επίσης η κατασκευή της πρόσθετης σήραγγας εκτροπής, που έχει μήκους 1.400 μ. και διάμετρο 12 μ..

Εως σήμερα έχουν ολοκληρωθεί στο έργο Φράγματος Συκιάς τα παρακάτω:

Οι σήραγγες εκτροπής του Κουμπουριανίτικου (μήκος 420μ. διάμετρος 10μ.) και του Αχελώου (μήκος 959μ. , διάμετρος 11μ.) από την ΔΕΗ και η πρόσθετη σήραγγα εκτροπής, που έχει μήκος 1.400μ. και διάμετρο 12μ. Τα κυρίως ανάντη προφράγματα του κουμπουριανίτικου και του Αχελώου και το κυρίως κατόντη πρόφραγμα. Το σύνολο σχεδόν των εκσκαφών των αντρευσμάτων του φράγματος. Το κατόντη τμήμα των σκυροδεμάτων του εκχειλιστή. Οι έξι (6) σήραγγες τσιμεντενέσεων αποστραγγίσεων.

3. Σήραγγα Εκτροπής Αχελώου προς Θεσσαλία :

Προϋπολογισμός	:	121.200.000,00 Ευρώ
Ανάδοχος	:	Κ/Ξ IMPREGILO S.p.A. & S.G.F. – I.N.C. S.p.A.
Εγκεκριμένο ποσό	:	178.666.029,70 Ευρώ

Αντικείμενο της εργολαβίας ήταν η κατασκευή σήραγγας μήκους 17,4 χλμ. για τη μεταφορά νερών του Άνω ρου του ποταμού Αχελώου προς την Θεσσαλία.

Η εργολαβία αυτή περαιώθηκε (βεβαίωση περαίωσης εργασιών 6-11-2009) και παραλήφθηκε, χωρίς να ολοκληρωθεί το αρχικό συμβατικό αντικείμενο του έργου, κυρίως διότι στην πορεία κατασκευής προέκυψαν σημαντικές αποκλίσεις, προς το δυσμενέστερο, από τις προβλέψεις της μελέτης δημοπράτησης, με αποτέλεσμα τον ανασχεδιασμό κατασκευής του έργου και την απαίτηση σημαντικών πρόσθετων δαπανών για την εκτέλεση των απρόβλεπτων αυτών εργασιών, οι οποίες εξάντλησαν το ποσό της αρχικής σύμβασης καθώς και του ορίου του 50% αυτού.

Έτσι οι εργασίες, που υπολείπονται για την ολοκλήρωση του έργου, είναι τα έργα υδροληψίας, το φρέαρ θυροφραγμάτων (βάση, σκυροδέματα σύνδεσης με σήραγγα εκτροπής και οικίσκο κάλυψης), το φρέαρ ανάπασης (βάση, εκσκαφή, υποστήριξη και τελική επένδυση θόλου, εκσκαφή, υποστήριξη και τελική επένδυση φρέατος) και η τελική επένδυση της σήραγγας, από οπλισμένο σκυρόδεμα, σε μήκος 12 χλμ. περίπου, (Χ.Θ. 0+100 έως Χ.Θ. 11+964).

Οι εργασίες κατασκευής της τελικής επένδυσης αποτελούσαν το αντικείμενο σχετικής εργολαβίας, προϋπολογισμού 65.000.000 €, η οποία δημοπρατήθηκε στις 22-9-2009 αλλά τελικά ακυρώθηκε γιατί μεσολάβησε η υπ' αριθ.141/2010 απόφαση του ΣτΕ.

4. Επείγοντα μέτρα υποστήριξης της σήραγγας εκτροπής Αχελώου προς Θεσσαλία :

Προϋπολογισμός	:	14.500.000,00 Ευρώ
Δημοπράτηση	:	9-8-2011
Ανάδοχος	:	IMPREGILO S.p.A.

Υπογραφή Συμφωνητικού : 1-12-2011 (Ποσό Συμφ. 9.400.290,72 Ευρώ)

Ημερ. Περαιώσης : 31-07-2014

Η εργολαβία δημοπρατήθηκε μετά την 268/2011 απόφαση του ΣΤΕ και έχει σαν αντικείμενο την κατασκευή των μέτρων προσωρινής υποστήριξης της διανοιγμένης σήραγγας εκτροπής Αχελώου στο ανεπένδυτο τμήμα αυτής, μήκους 12 χλμ. (Χ.Θ. 0+000 έως Χ.Θ. 12+000), και ολοκληρώθηκε το 2014.

Τα οικονομικά στοιχεία των έργων παρατίθενται αναλυτικά σε συνημμένο πίνακα.

*** Οι απαιτούμενες απαλλοτριώσεις για την κατασκευή των έργων (δανειοθάλαμοι αργίλου, χώροι απόθεσης υλικών κλπ) έχουν συντελεστεί.**

*** Έχει συνταχθεί το κτηματολόγιο για την λεκάνη κατάκλισης της Συκιάς (με υψόμετρο +555 του φράγματος) και αναγνωριστικές μελέτες για οδικά τμήματα που κατακλύζονται.**

Θ. Με την αριθμ. 10048/ΚΕ1013/12-01-2022 Απόφαση Υπ. Υποδομών εγκρίθηκε η άμεση δημοπράτηση του έργου: «Επείγουσες εργασίες άρσης φερτών υλών από τους ποταμούς Αχελώο και Κουμπουργιανίτικου για την αποφυγή κινδύνων από πλημμυρικά φαινόμενα και λοιπές κατασκευές ασφάλειας υφιστάμενων ημιτελών κατασκευών στα έργα εκτροπής Αχελώου. Εφαρμογή σχεδίου παρακολούθησης της ασφάλειας των ημιτελών έργων Φράγματος Συκιάς και σχεδίου εντοπισμού και ενημέρωσης κινδύνου από πιθανή καταστροφή των προφραγμάτων Συκιάς».

Με το έργο αυτό θα γίνουν κάποιες απαραίτητες παρεμβάσεις στα ημιτελή έργα και θα υπάρχει συνεχής παρακολούθηση για διάστημα τριών (3) ετών.

Ι. Συνέχιση των έργων

Στη διαμορφωμένη σήμερα κατάσταση το πρώτο βήμα για τη συνέχιση και ολοκλήρωση των έργων του Αχελώου είναι η αναθεώρηση, με νέα μελέτη, του εγκεκριμένου το 2017 σχεδίου διαχείρισης των λεκανών απορροής του άνω ρου του Αχελώου και να επιτραπεί η ήπια εκτροπή μέχρι 250εκ. κ.μ. ετησίως στο υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας.

Παράλληλα επιβάλλεται η σύνταξη νέας ΜΠΕ των έργων, πληρώνοντας όλες τις προϋποθέσεις της βιώσιμης ανάπτυξης για ένα έργο που αποτελεί πρωτίστως περιβαλλοντικό, αφού θα αντικαταστήσει δεκάδες χιλιάδες παράνομες και νόμιμες γεωτρήσεις στη Θεσσαλία.

Με βάση τις νέες περιβαλλοντικές μελέτες είναι επιβεβλημένο να ανασχεδιαστούν όλες οι υπάρχουσες τεχνικές μελέτες και να γίνουν οι οριστικές μελέτες όπου δεν υπάρχουν λαμβάνοντας υπόψη όλες τις παραμέτρους του νέου σχεδιασμού.

Βέβαια κατά την άποψή μας η τελευταία απόφαση του ΣΤΕ πρέπει να εξεταστεί σχολαστικά από εξειδικευμένο νομικό γραφείο.

Συνημμένα

1. Τελικό συμπέρασμα επιτροπής εμπειρογνομόνων
2. Οικονομικά στοιχεία εργολαβιών
3. Πίνακας δικαστικών αποφάσεων

Λάρισα 20 Ιανουαρίου 2022

**Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ
ΕΥΔΕ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.**

**Ιουλία Καρυά-Κουτρομάνου
Πολ. Μηχ/κός ΠΕ Α΄β**

(

(

1000 1000 1000 1000

Τελικό Συμπέρασμα Εμπειρογνομώνων Συκιάς

Στη παρούσα τεχνική έκθεση παρουσιάζονται οι πιθανοί κίνδυνοι που διατρέχουν τα έργα του φράγματος Συκιάς και οι κατάντη περιοχές από την διακοπή των εργασιών κατασκευής του. Η έκθεση περιγράφει τους πιθανούς κινδύνους λόγω υπερπήδησης, εσωτερικής διάβρωσης και διασωλήνωσης. Λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητα των κινδύνων και τις συνέπειες τους, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι **η εσωτερική διάβρωση αποτελεί πολύ υψηλό κίνδυνο** καίριας σημασίας για το έργο. Η πιθανή αστοχία των προ φραγμάτων που θα προκληθεί από την εσωτερική διάβρωση **εμφανίζει πιθανότητα σε ποσοστό 91% να συμβεί και είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα συμβεί μέσα στα επόμενα πέντε έως δέκα χρόνια.**

Ως εκ τούτου, είναι απολύτως απαραίτητο να ληφθούν σημαντικά μέτρα στο άμεσο μέλλον, για τον μετριασμό ή την εξάλειψη αυτών των πιθανών κινδύνων.

Έχοντας εξετάσει προσεκτικά τις διάφορες εναλλακτικές λύσεις, κατά τη γνώμη της επιτροπής, η φθηνότερη και ασφαλέστερη λύση θα ήταν να γίνουν **εργασίες επέκτασης του προφράγματος πάνω από τον υπάρχοντα διαφραγματικό τοίχο του, με μια «νέα» κορυφή στέψης στο υψόμετρο +462,00.**

(

(

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ & ΚΤΗΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Ε.Υ.Δ.Ε. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
(ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΡΓΩΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΑΧΕΛΩΟΥ

Εργολαβία	Διευθύνουσα Υπηρεσία	Προϊσταμένη Αρχή	Προϋπολογισμός €	Ημερομηνία Δημοπρατ. & Συμφων.	Ανάδοχος	Εκτίμηση	Συμφωνητικό €	Τελειωτάτος ΣΠ η ΑΠΕ €	Ημερομηνία Παράτασης Παρατάσεις	Παραλαβές	Πληρωμές € ;	Ποσοστό	
Κατασκευή Φράγματος Συκιών	Τμήμα Καρδίστας ΕΥΔΕ Αχελώου & ΕΥΔΕ ΟΣΥΕ	ΕΥΔΕ Αχελώου-ΕΥΔΕ ΟΣΥΕ	88.041.086	24/7/1996 29/8/1996	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ-ΑΤΕΜΚΕ-ΑΤΤΙΚΑΤ-ΑΒΑΞ	46,10%	55.502.337	32.944.159	29/8/2000 29/12/2001	Διάδοση Οριστική Παραλαβή	32.944.159	100%	
Σήραγγα Εκπορής Αχελώου προς Θεσσαλία	Τμήμα Καρδίστας ΕΥΔΕ Αχελώου & ΕΥΔΕ ΟΣΥΕ	ΕΥΔΕ Αχελώου-ΕΥΔΕ ΟΣΥΕ	102.714.600	19/3/1996 20/3/1997	IMPREGILO SPA-ZGF INC SPA	43,85%	69.286.420	182.191.309	20/3/2001 30/1/2003 30/1/2007 30/11/2009	Οριστική παραλαβή	182.790.919,83	100%	
Αποπεράτωση Φράγματος Συκιών	Τμήμα Καρδίστας ΕΥΔΕ ΟΣΥΕ	ΕΥΔΕ ΟΣΥΕ	170.000.000	10/2/2005 16/5/2005	ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ	37,61%	114.731.227	62.843.819	16/10/2010	Οριστική παραλαβή	62.648.536	100%	
Κατασκευή Τελικής Επένδυσης σήραγγας εκπορής Αχελώου	Τμήμα Καρδίστας ΕΥΔΕ ΟΣΥΕ	ΕΥΔΕ ΟΣΥΕ	65.000.000	22/9/2009	ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ	47,25%	Δεν υπογράφηκε συμφωνητικό. Η εργολαβία δεν υλοποιήθηκε						
Επείγουσα μέτρα υποστήριξης σήραγγας Αχελώου	Τμήμα Καρδίστας ΕΥΔΕ ΟΣΥΕ	ΕΥΔΕ ΟΣΥΕ	14.500.000	9/8/2011 1/12/2011	IMPREGILO SPA	35,47%	9.400.290,72	9.579.153,60	31/12/2013 30/4/2014 31/7/2014	Προσωρινή παραλαβή	9.452.110	91,62%	
ΣΥΝΟΛΟ												287.835.725,02	

* ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΑΕ 064 (31-12-2021) * 358.752.919,12
* Οι πληρωμές αφορούν το σύνολο των δαπανών βοηθητικές εργολαβίες, μελέτες, απαλλοτριώσεις

(

(;